

Božić i Nova godina

Božić je rođendan Isusa Krista. Uz Uskrs to je glavni kršćanski blagdan, a proglašava da je Sin Božji postao čovjekom: *radi nas ljudi i radi našega spasenja siđe s nebesa i utjelovi se*. Tim riječima staro kršćansko vjerovanje ispovijeda tu istinu vjere, a Novi Katekizam Katoličke Crkve potvrđuje i danas dvijetisućljetnu vjeru Crkve da je Isus iz Nazareta začet po Duhu Svetom i rođen od Marije Djevice. Dogodilo se to u *punini vremena*, u vrijeme rimskog cara Augusta, u Betlehemu judejskom. Postao je jedan od ljudi, njima u svemu sličan osim u grijehu, naš povijesni drug i suputnik.

Blagdan Božića je s toga priznavanje Isusovog božanstva i čovještva, ali i prvi susret s njime, s njegovim cjelovitim otajstvom. Božić kao ime za taj blagdan ima osobitu ljepotu, čar i osobitu povijest. Pruža poruku o Bogu, ali isto tako poruku o čovjeku. Te dvije poruke su osnova poruke o miru. U božićnom svetkovanju i čestitanju te poruke dolaze do izražaja i Božiću daju osobitu intimnost i značenje obiteljskog blagdana.

Iako je božićno slavljenje utemeljeno na biblijskom Božiću i zato svojina svih kršćanskih naroda, u Hrvata je toliko istaknuto da se opravdano govori o hrvatskom Božiću, i to osobito zbog pučkih običaja, posebice jaslica, božićnog žita i drvca i narodnih božićnih pjesama.

Blagdan Božića slavi se jedan dan, ali je blagdanovanje prošireno na pripremu i produženo svetkovanje. Božiću prethode i zatim ga slijede dani osobitog slavljenja. Svi oni čine osobit božićni krug svetkovanja koji počinje adventom — osobito zornicama i danas adventskim vijencem — preko Badnjaka stiže do Božića pa zatim Nove Godine i blagdana Bogojavljenja ili Svetih Triju kraljeva i koledanjem s blagoslovom kuća i stanova.

Potrebno je upozoriti na pojavu koja ugrožava istinsko božićevanje danas, a to je komercijalizacija blagdana. Valja izbjeći potrošački odnos prema blagdanima, to jest podređivanje sve božićne pripreve trgovini. Vrijeme je da suvremeni vjernici ispravno moderniziraju folklor Božića. Pred nama je i izazov i zadatak: u svjetlu Božića, zauzimajući se za opće ljudske vrednote.

Da je Nova godina nekoć počinjala na Božić kazuje i naziv za taj dan u nekim hrvatskim krajevima, gdje se i danas naziva Mali Božić ili Mladi Božić. Danas je iščekivanje Nove Godine izgubilo značajku obiteljskog blagdana, ne samo u gradu nego i na selu. Nisu se sačuvala ni stara čestitanja koja isprepliću poruku o događaju Božića s novogodišnjim dobrim željama članovima obitelji i njihovu materijalnom dobru.

Običaji vezani za proslavu Nove godine svoje korijene vuku iz daleke prošlosti i načina na koji su naši preci, zaključujući godišnji urod, pozdravljali Novu godinu. Tih se dana oblačila nova odjeća, maskiralo se, plesalo, stvarala se buka i palila vatra.

Svaku novu godinu čovječanstvo od pamtivijeka dočekuje svečano, samo se razlikovao trenutak kada dolazi do velike smjene godina. Ispraćanjem jedne i slavljenjem dolaska nove godine zapravo se slavi prolazak vremena. Diljem svijeta se iz godine u godinu, uz puno buke i pompe, slavi nadolazeća godina. Obilježja proslave vrlo su slična, a obično se sastoje od religioznih elemenata, kostimiranih zabava i parada, kojima se priziva bogata i sretna godina, prigodnog novogodišnjeg programa, čestitanja, nazdravljanja čašom šampanjca. (508 riječi)

Josipa Čubela
Vrsta teksta: sastavak
Broj stranica: 2
Godina: 2011.
Škola: HAK, Željezno
Nastavnica: Angelika Kornfeind
Predala za datarnicu: Angelika Kornfeind